

Florisztikai adatok Észak-Magyarországról II. Északi-Cserehát és Felső-Bódva-völgy

VOJTKÓ András¹ & FARKAS Tünde²

(1) Eszterházy Károly Egyetem, Biológiai Intézet, H-3300 Eger, Leányka út 6.
(2) Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, H-3759 Jósvaló, Tengersizem oldal 1.

Floristic records from Northern Hungary II. North Cserehát and Upper Bódva valley

Abstract – This paper presents new floristic data of 123 taxa from the regions of North Cserehát and Upper Bódva valley (Northern Hungary). Records were collected between 1995 and 2020. New occurrences of legally protected (e.g., *Dactylorhiza incarnata*, *Eriophorum angustifolium*, *Lycopodium clavatum*) and not protected but locally rare or data-deficient species (e.g., *Artemisia annua*, *Carex remota*, *Cirsium pannonicum*, *Cyperus fuscus*, *Genista pilosa*, *Melampyrum cristatum*, *Ranunculus flammula*, *Scorzonera purpurea*, *Silene noctiflora*) are presented.

Keywords: North Hungarian Mountains, occurrence data, rare species, vascular flora

Összefoglalás – Összeállításunkban az Északi-Cserehát és a Felső-Bódva-völgy területéről 1995 és 2020 között gyűjtött, korábbi publikációinkból kimaradt adatainkat közöljük, 123 fajra vonatkozóan. Publikáljuk néhány, a területről eddig nem közölt, vagy ritka faj adatát (pl. *Artemisia annua*, *Genista pilosa*, *Ranunculus flammula*, *Scorzonera purpurea*, *Silene noctiflora*), illetve kitérünk olyan adathiányos, de gyakoribb fajra is, mint a *Carex remota*, *Cirsium pannonicum*, *Cyperus fuscus*, *Melampyrum cristatum*. Néhány védett faj (*Dactylorhiza incarnata*, *Eriophorum angustifolium*, *Lycopodium clavatum*) új lelőhelyére is rábukkantunk.

Kulcsszavak: Északi-középhegység, elterjedés, előfordulási adatok, edényes flóra, ritka fajok

Bevezetés

A tágabb értelemben vett Cserehát tájegység a Bódva és a Hernád folyók által közrevelt terület. A szűkebb értelmezés és a kistájfelosztás alapján északon az Aggtelek–Rudabányai-hegység középtájon belül a Tornai-dombság és Szalonnai-hegység található. Ettől délebbre, az Észak-Magyarországi-medencék középtáj alá sorolt Szendrői-rögvidék, Rakacai-völgymedence, Keleti-Cserehát és Nyugati-Cserehát rész tájakra tagolt a terület (DÖVÉNYI 2010). Mindkét felosztás elterjedt, azonban az utóbbi részletezést egyszerűsítve, az első gondolatsor szerinti felfogás nyomán adunk rövid jellemzést a Cserehátról és ez alapján foglaljuk össze a florisztikai adatainkat is.

Észak-Magyarország botanikai szempontból egyik legkevésbé kutatott részéről van szó, arról a területről, amelyben már alig találni természetes, vagy természethez közeli erdőt, annál több a szántó, a parlag, a kaszáló, az ültetvény és a fátlan – cserjésedő domboldal. Domborzatára jellemző a dombsági háta és a széles, tál alakú völgyek szelíd hullámvázása – változása. Legmagasabb pontja az Irotától északra levő Kecské-pad (340 m), legmélyebben pe-

dig a Vadász-patak völgye van (125 m), Alsóvadásztól délre. A felszínt főként a pleisztocén korú agyag, illetve még homok, márga és kavics, néhol lösz takarja. A Rakacai-völgymedence peremén fordul elő mészke („rakacai márvány”), amely fontos, néhány főként itt előforduló faj kis populációjának megjelenéséhez (pl. *Dictamnus albus*, *Iris aphylla* subsp. *hungarica*, *Pulsatilla grandis* stb).

A dombvidéki táj potenciális vegetációja túlnyomó részben a cseres-tölgyes és az északi részeken, a Rakaca-völgy és az országhatár között a gyertyános-tölgyes. Egykor nagyrészt erdővel borított terület volt, melyet a múlt század nagy erdőirtásainak nyomán megszüntettek. Jelenleg a Cserehát területének csupán kb. 20%-át fedi erdő (JAKUCS 1961). Ez az erdő főként cseres-tölgyes, melyet a völgyekben és az északi lejtőkön néhol extrazonális gyertyános-tölgyes vált fel. Gyakran találkozni akácokkal és esetleg fenyvesekkel. Boldva és Alsóvadász térségében a száraz-hűvös klímára jellemző mezei juharos-tölgyes is megtalálható, mely a gyertyános-tölgyes hegyvidéki fajokban szegényebb és általában gyertyán nélküli változata. A zonális erdőátársulásokban a szokványos fajkészlet található, mindemellett az állományok jelentős része rontott és akácosított. A dombvidék déli, lösszel fedett részén egykor tatárjuharos-tölgyes díszlett, ennek maradványait Szikszó és Aszaló környékén tanulmányozhatjuk. A Cserehát legnagyobb része ma legelő, kaszáló, illetve gyenge minőségű szántóföld. A terület növényzetének jellegzetességei a folyó- és patak-völgyeket kísérő mocsár és láprétek, magassásosok, magaskórósok is, melyek sokszor mozaikolnak bokorfüzesekkel és éger- vagy fűzligetek maradványaival. Ezek a nedves élőhelyek talán a terület legértékesebb fajkészletű részei.

Az Északi-Csereháttal határos Felső-Bódva-völgy területéről az első adatokat THAISZ Lajos (1910, 1911, 1937) közölte Komjáti és Bódvalenke község határral. Számos fajt gyűjtött is a területen pl. *Catabrosa aquatica*. Budai József 1909-es, 1914-es gyűjtései és irodalmi közlései tanúskodnak róla, hogy többször járt a területeken. Rakaca és Rakacaszend között gyűjtött pl. *Echium maculatum*-ot és *Chamaecytisus albus*-t. 1914-ben közli a *Dictamnus albus*-t a Rakaca-völgyből, valamint a Bódva-völgyben Szendrőládnál megtalálja az *Iris aphylla* subsp. *hungarica*-t (BUDAI 1914). Soó *et al.* (1943) is számos Budai adatot tesz közzé. Boros Ádám több alkalommal is ellátogatott a területre (1922, 1926, 1937, 1938, 1943), adatai között szerepel a Komjáti és Bódvaszilás közötti szántóról az *Adonis aestivalis*, illetve nedves rétről pl. az *Utricularia vulgaris* és az *Orchis palustris*. Jakucs Pál 1948–1953 között számos növényt gyűjtött a területen, részben a Bódva-völgyben, pl. Szalonnánál, részben a Cserehátban a Rakaca-völgyben. Herbáriumi lapjai az MTM Növénytarban és a Debreceni Egyetem Herbáriumában található. Megemlíti a büttösi *Persicaria bistorta* adatát (1952, BP), valamint a Rakaca-völgyben talált *Fritillaria meleagris*-t és *Aconitum vulparia* előfordulást (1952, BP). A térségből származó adatait később közli is (JAKUCS 1952, 1961). Nagy Miklós és Papp Mária a Rakaca-völgy felső szakaszát kutatta, kiemelve az *Alchemilla monticola* előfordulását. A Rakaca forrásvidékéről közölték például az *Achillea ptarmica* és a *Carex canescens* fajokat, valamint vizsgálták a *Fritillaria meleagris* morfológiai jellegzetességeit és populációdinamikáját is (NAGY & PAPP 1992, 1996, 2003, PAPP & NAGY 2003). Endes Mihály is több publikációt írt területről, valamint több kutatótársával együtt feldolgozták a Rakaca-patakvidék természeti értékeit (ENDES 1995a,b, 1996, 1997, 2003a,b, ENDES *et al.* 2003a,b). Vojtkó András első adatai 1995-ben jelentek meg, amikor a *Sonchus palustris* előfordulásáról írt szerzőtársával, több Bódva-völgyi és csereháti település határából (Bódvalenke, Szalonna, Meszes, Krasznokvajda, Rakaca, Tornaszentjakab, Alsógagy, Felsőgagy) (BÁNKUTI & VOJTKÓ 1995). Ezt követően Marschall Zoltánnal közösen publikálták a térség erdeiben végzett kutatásaik legfontosabb eredményeit (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997), így többek között a Tornaszentjakab melletti Bodo-lai erdő kisavanyodó foltjaiból a *Lycopodium clavatum*-ot és a *Vaccinium myrtillus*-t. 2004-ben hívta fel a figyelmet a *Senecio doria*-ra a Bódva-völgyben (VOJTKÓ 2004), majd később, a jelenlegi cikksorozat első részében még számos előfordulással gazdagította a Cserehát flórát.

ját (VOJTKÓ 2008). Farkas József florisztikai adatgyűjtései hiánypótlóak voltak a térségben, pl. 1996-ban 48 védett faj adatát adta közre, majd 2000-ben készült kutatási jelentésében 105 fajról készített előfordulási térképet, de sajnos ezt a munkát végül nem publikálta. Olyan új előfordulások kötődnek a nevéhez, mint pl. az *Iris aphylla* subsp. *hungarica* Rakaca és Meszes községhatárokonban, valamint Tornaszentjakab mellett az *Eriophorum latifolium* és Pamlény mellett, a Janka-patak völgyben megtalált *Fritillaria meleagris*. 1994-ben ő találta meg a hidvégárdói Szent-János kövön az *Onosma tornense* új előfordulását, melyet végül Simon Tibor határozott meg (FARKAS J. 1996). A Csereháti Tájvédelmi Körzet tervezett védetté nyilvánításának előkészítése elsősorban Salamon Gábor és Penksza Károly nevéhez fűződik. Alapozó kutatások során felmérték a terület legértékesebbnek ismert részeit és számos új eredménnyel gazdagították ismereteinket. A Matricumra új fajként találták meg a *Carex buxbaumii*-t Hidvégárdó mellett. Sok ritka és értékes növény előfordulását közölték Tornaszentjakab, Viszló, Debréte és Pamlény községhatárból is (PENKSZA & SALAMON 1997a,b). Penksza 1996-os és 1997-es kutatási jelentéseinek adatai sajnos nem jelentek meg nyomtatásban. PENKSZA & MALATINSZKY (2010) a későbbikeben is gyűjtöttek pár szórványelőfordulást a területről. A közelmúltban VIRÓK *et al.* (2004, 2011) és VIRÓK & FARKAS R. (2007) folytatták a terület flórájának feltárását és sok új fajt közöltek a tájegységekből, így Tornaszentjakabról pl. *Eleocharis uniglumis*-t és *Taraxacum palustre*-t, de rábukkantak egy ritka adventív fajra, az *Epilobium ciliatum*-ra is a Szirákó-völgyben. A Bódva-völgyben Bódvalenkénél közölték pl. a *Hottonia palustris* és a *Lindernia procumbens* előfordulását. Az utóbbi években MOLNÁR Cs. (2014) és MOLNÁR Cs. *et al.* (2016, 2018) számoltak be új adatokról és gazdagították a terület flóráját pl. Debréte: *Inula helenium*, Szászfű: *Persicaria bistora* és *Iris sibirica*.

Anyag és módszer

Jelen közleményünkben elsősorban a Cserehát északi részéről (Büttös, Debréte, Meszes, Pamlény, Szemere, Tornaszentjakab, Viszló, Rakaca) valamint a Felső-Bódva-völgyből (Bódvalenke, Hidvégárdó) 1995–2020 között gyűjtött, előző közleményeinkből kimaradt florisztikai adatainkat gyűjtöttük össze, de a publikáció más tájegységekből is tartalmaz néhány szórványadatot (Alsógagy, Boldva, Sajóecseg Szalonna, Szakácsi). Enumerációnkban a védett fajokon kívül a lokálisan ritka fajok, a területről kevés adattal rendelkező gyakori elemek, valamint az özönnövények előfordulásait adjuk közre.

A fajok sorrendje alfabetikus, megnevezése KIRÁLY (2009) munkáját követi. A földrajzi nevek tekintetében az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság dűlőkataszteri térképét vettük alapul, továbbá néhány esetben az EOTR 1:10 000 topográfiai térképek földrajzi elnevezéseivel pontosítottuk az előfordulások helyét. Az egyes fajok előfordulási adatai után feltüntettük az adatgyűjtő monogramját, a megtalálás évszámát, valamint a Közép-Európai Flóratérképezés (KEF) módszertana (NIKLFELD 1971, KIRÁLY 2003) szerinti kvadrátszámokat is. A szakirodalmi hivatkozásoknál elsősorban a fő vizsgálati területre vonatkozóan megjelent tudományos publikációkra támaszkodtunk. Az enumeráció összeállításánál a „Flóraatlasz” (BARTHA *et al.* 2015 [1]) adatait, beleértve az online adatbázist is csak korlátozott mértékben tudtuk felhasználni, mivel az ott szereplő adatok aggregáltsága miatt a pontos térképi lokalitások sokszor nem beazonosíthatók, nem visszaellenőrizhetők, és sokszor egyetlen településnév szerepel (a kvadrát „neve”), vagy hiányzik a gyűjtő, így az általunk talált részletes adatokkal nem összevethető. Amennyiben a fajnak van máshol közölt irodalmi forrása, azt nem soroltuk fel újra a „Flóraatlasz adatai” között. Az online frissülő „Flóraatlasz”-ra (BARTHA *et al.* 2020) „MFA online” rövidítéssel utalunk.

Amennyiben herbáriumi példánnyal is rendelkezünk a fajról annak rövidítését szintén jeleltük az évszám után. A közölt fajok vonatkozásában átnéztük az MTM Növénytar Herbari-

um Carpato-Pannonicum gyűjteményét és a Debreceni Egyetem Herbáriumát is. Az innen ismertté vált korábbi gyűjtésekre az adatsorok végén utalunk.

Az adatsorban használt rövidítések:

BP: Magyar Természettudományi Múzeum, Növénytár, Budapest	MCs: Molnár Csaba
DE: Debreceni Egyetem Herbárium	MZ: Marschall Zoltán
FT: Farkas Tünde	PK: Penksza Károly
FR: Farkas Roland	SZF: Szűts Fanni
HK: Hudák Katalin	VA: Vojtkó András
	VV: Virók Viktor

Enumeráció

Adonis vernalis L. – Pamlény: Kúton-felüli-dűlő, sztyepréten (FT, 2000) [7591.2]. *Irod.*: Korábban a településről csak a Bogoly-völgyből volt adata (FARKAS T. 2011). Az Északi-Cserehátról Meszes: Jóna-hegyről is közölték (FARKAS J. 1996, VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). MFA online: Ebből a négyzetből eddig nem volt ismert adata.

Adoxa moschatellina L. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]. *Irod.*: A területről Tornaszentjakab: Katalin-majorból jelzi VOJTKÓ & MARSCHALL 1997-ben, valamint Rakacaszend: Farkas-kút és Csonka-erdő (VIRÓK *et al.* 2011) és Szendrő: Nagy-Csákány-lápán (VIRÓK & FARKAS R. 2007) vannak még előfordulásai. MFA online: Becskeháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004). Az Északi-Cserehátról csak ebben a négyzetben fordul elő.

Agrostis capillaris L. – Viszló: Fás-legelő (FT, 2009) [7591.1]. *Irod.*: ENDES *et al.* (2003a) és ENDES (2003b) Tornabarakonyból írja. MFA online: Percse (VV, 2004). A négyzetből nincs korábbi adata. Sovány száraz gyepekben gyakori a területen, de adathiányos.

Alisma plantago-aquatica L. – Pamlény: Bogoly-völgy (FT, 2009) [7491.3]; Viszló: Bogoly-völgy (FT, 2009) [7591.1]. *Irod.*: Korábbi irodalmi forrásokban Büttös, Litka, Szemere: Rakaca-völgyben, Viszló: Viszlói-patak és Tornaszentjakab: Szirákó-völgyben jelzik (ENDES *et al.* 2003a, NAGY & PAPP 1996). Bódvalenkéről THAISZ (1937) írja. MFA online: Becskeháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004) és név nélkül Rakaca (2004).

Allium vineale L. – Viszló: Felső-rét száraz gyepejében (FT, 2020) [7591.1]. MFA online: Becskeháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Büttös (FR, 2004). A területen adathiányos faj.

Ambrosia artemisiifolia L. – Pamlény: Bogolyi-erdő (FT, 2009) [7491.4], Bogoly-völgy (FT, 2009) [7491.3], Tuskós (FT, 2009) [7591.1], Csonkás-dűlő és Topolyka-hegy (FT, 2009) [7491.4]. *Irod.*: ENDES *et al.* (2003a) csak Rakaca és Rakacaszend, valamint Viszlói-patak mellől írják. Szántókon és vadászati szórókon terjedő adventív gyom. Bár a „Flóraatlasz” adatai szerint a területen elég közönséges, de a 7591.1 kvadrátról nincs adata.

Anemone ranunculoides L. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: A területről Tornaszentjakab: Katalin-majorból (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997) van közlése. *Herb.*: Rakacaszend: Kopasz-hegy, Jakucs (1952, BP). MFA online: Becskeháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004).

Angelica sylvestris L. – Bódvalenke: Kotra (VA, PK, 1996) [7490.4]; Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]; Pamlény: Bogoly-völgy mocsárrétjén (FT, 2009) [7491.4]; Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye (VA, PK, 1996) [7491.3]; Tornaszentjakab: Kanyiszló-völgy (FT, 2009) [7491.3]; Szemere: Szőlők-alatti-völgy, lápréten (VA, 1996) [7592.2]; Viszló: Cseres (VA, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Büttös: Bakonyi völgy, Debréte, Keresztéte, Meszes, Rakaca-völgy, Janka-patak völgye, Szirákó-völgy és a Viszlói-patak völgye (ENDES *et al.* 2003a, NAGY & PAPP 1996, 2003); Bódvalenke: Kapitány-rét, Grajzinger-rét, Partos-oldali-mocsár

- (VIRÓK *et al.* 2016). MFA online: A Flóraatlasz szerint gyakori, mivel a vizsgált területen minden kvadrátban flóratérképezett.
- Antennaria dioica*** (L.) Gaertner – Viszló: Fás-legelő kisavanyodó rétvén (FT, 2000) [7591.1]. *Irod.*: VOJTKÓ & MARSCHALL (1997) Viszló: Vigyorból, VIRÓK & FARKAS R. (2007) legközelebb Fancsalról közli. MFA online: Percse (VV, 2004). A térségben ritka.
- Anthemis arvensis*** L. – Boldva: Kender-földek, Sajóecseg-Boldva közötti vasúti töltés mentén (FT, 2003) [7790.4]. *Irod.*: A Felső-Bódva-völgyből Bódvalenke és Komjáti határából ismert (THAISZ 1937). *Herb.*: Budai Józsefnek Meszes mellől van egy herbáriumi lapja 1909-ből (BP). Hulják Szendrőládnál gyűjtötte (1937, BP). MFA online: Sajóecseg, Sajópálfala (FT, 2003, 2004); Hangács (MCS, 2012). Szántókon gyakori, ugyanakkor kevés adata van.
- Anthoxanthum odoratum*** L. – Viszló: Cseresi-földek (FT, 2009) [7591.1]. *Irod.*: Viszló mellől a Viszlói-patak völgyéből Pamlényből és Büttösről, Rakaca: Proszniszkó-völgyből, Szászfa és Szemere határából ENDES *et al.* (2003a) és NAGY & PAPP (1996) közlik. Rakacáról (MOLNÁR Cs. *et al.* 2018), míg a Felső-Bódva-völgyből Komjátinál THAISZ (1937) írja. MFA online: A területen gyakori, minden flóratérképezési kvadrátba szerepel.
- Arabidopsis thaliana*** (L.) Heynh. – Boldva: Kender-földek, Sajóecseg-Boldva közötti vasúti töltés (FT, 2003) [7790.4]. MFA online: Borsodszirák (VV, 2004).
- Artemisia absinthium*** L. – Boldva: Kender-földek, Sajóecseg-Boldva közötti vasúti töltés mentén (FT, 2003) [7790.4]. *Irod.*: Hidvégardó: Tobolyka, Kút-fej, Alsó-Tapolca, Bódva (VIRÓK *et al.* 2016). *Herb.*: Felső-Bódva-völgy: Hidvégardó: Szent János-hegy Jakucs (1953, BP). MFA online: Sajópálfala, Sajóecseg és Arnót (FT, 2004), Tornabarakony (VA, 2004). A faj nem ritka a területen, de adathiányos.
- Artemisia annua*** L. – Boldva: Kender-földek, Sajóecseg-Boldva közötti vasúti töltés mentén (FT, 2003) [7790.4]. *Irod.*: Ónodról TAKÁCS *et al.* (2013) közli. MFA online: Sajóecseg (FT, 2003). Észak felé mindezidáig nem terjed a Cserehátban.
- Asplenium trichomanes*** L. – Meszes: Vasbánya déli, meredek sziklás oldala (VA, 1996) [7590.4]; Rakacaszend: Gerenda-vigyor (VA, 2020) [7591.1]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: THAISZ (1937) Bódvalenkei adata valószínűleg Alsó-hegyre vonatkozik. MFA online: Rakacáról (név nélkül: 2004).
- Athyrium filix-femina*** (L.) Roth – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Büttös: Rakacavölgy (VA, 1996) [7592.1]. *Irod.*: ENDES *et al.* (2003a) Rakacaszend: Debréte-patak, Tornabarakony és Szemere mellől jelzi, THAISZ (1937) Bódvalenkén írja, ezen kívül Hidvégardó: Alsó-rét, Sas-patak (VIRÓK *et al.* 2016) mellől közölték. MFA online: Percse (VV, 2004), Büttös (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Betula pendula*** Roth – Debréte: Nyírjes (VA, 1996) [7591.1]; Tornaszentjakab: Bodolai-erdő (VA, 1996) [7491.4]. *Irod.*: Korábban Viszló, Pamlény, Rakaca, Rakacaszend és Szemere mellől jelezték (ENDES *et al.* 2003a, NAGY & PAPP 1996). MFA online: Percse (VV, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Szászfa (név nélkül: 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Buglossoides purpurocaerulea*** (L.) I. M. Johnston – Meszes: Jóna-hegy, erdőszélen (VA, 1996) [7590.2]; Debréte: Pagony, cseres-tölgyesben (FT, 2001) [7491.3]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004), Büttös (HK, 2004). A Cserehátból kevés adata van.
- Calamintha menthifolia*** Host – Meszes: Vasbánya déli, meredek sziklás oldala (VA, 2020) [7590.4]; Rakacaszend: Gerenda-vigyor (VA, 2020) [7591.1]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004); Büttös (HK, 2004). Az Északi-Cserehátban ritka.
- Callitriche palustris*** L. – Pamlény: Alsó-erdő, forrásláp (FT, FR, 2011) [7591.1]. *Irod.*: A Rakaca-völgyből és a tornaszentjakabi Szirákó-völgyből ismert (ENDES *et al.* 2003a). MFA online: Percse (VV, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004). Az egész Cserehátban adathiányos faj.
- Campanula rapunculus*** L. – Debréte: Nyírjes (VA, 1996) [7591.1]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004). Cserehát északi területein csak ez az egy korábbi adat van.

- Campanula sibirica*** L. – Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Hidvégardó: Szent János-hegy (PENKSZA 1998), Rakaca (PENKSZA 1998), Budai J. adatát közli Soó *et al.* (1943). Meszes: Jóna-hegy (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). *Herb.*: Rakacaszend: Király-hegy Jakucs és Ér (1952, DE), Rakaca: Fürcs Siroki (1982, DE). MFA online: Becskéháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Tornabarakony (VA, 2004), Hidvégardó (VV, 2004); Rakaca (név nélkül: 2004).
- Cardamine bulbifera*** (L.) Crantz – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Debréte: temető-oldal (FT, 2001) [7491.3]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Tornaszentjakabról (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). *Herb.*: Rakacaszend: „Nagykopasztetőn” gyűjtötte Jakucs és Ér (1952, BP). MFA online: Becskéháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Cardamine pratensis*** L. – Debréte: Nyírjes (VA, 1996 BP) [7591.1] (A herbáriumi lapon Viszló szerepel.); Tornaszentjakab: Sas-patak völgye (VA, PK 1996 BP) [7491.3]; Viszló: Bogolyvölgy (FT, 2000) [7591.1]; Pamlény: Bogolyvölgy (VA, 1996) [7491.4]. *Irod.*: THAISZ (1937) Bódvalenke, Komjáti; ENDES *et al.* (2003a) és ENDES (2003b): Rakaca: Proszniszkó-völgy, Rakacaszend: Debréte-patak, Szászfá: Janka-patak és Nagy-rét, Szemere: Som-kúti-völgy, Tornaszentjakab: Szirákó-völgy. MFA online: Az Északi-Cserehát természetes növényzettel rendelkező patakvölgyeiben és a Bódva-völgy jobb állapotú nedves gyepeiben mindenhol előfordul, gyakori.
- Carduus collinus*** Waldst. et Kit. – Rakaca: Verskó-halom (VA, 1996) [7591.3]. *Irod.*: Budai rakacaszendi adatát Soó *et al.* (1943) közli. A Rakaca-patakot követő sziklagyepekből FARKAS J. (1996), Rakacaszend és Rakaca közötti gyepekből PENKSZA & SALAMON (1997a), Rakacáról és Meszesről (MOLNÁR Cs. *et al.* 2018) írja. A meszesi Jóna-hegyről is ismert (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004). Az egész Cserehátban ritka.
- Carex buekii*** Wimm. – Viszló: Szirákó-völgyben magassásosban (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: A Rakaca-völgyben és oldalvölgyeiben több helyen előfordul pl. Büttös: Bakonyi-völgy; Debréte és Rakacaszend: Debréte-patak-völgye; Pamlény: Janka-patak-völgye, Csonkás-völgy, Keresztétei-patak-völgye, Rakaca-völgy; Szászfá; Szemere (ENDES *et al.* 2003a,b), Tornabarakonyból ENDES (2003b), Bódvalenkéről és Perecséről PENKSZA & SALAMON (1997a) jelzi. MFA online: Hidvégardó (VV, 2004). Az Északi-Cserehátban és a Felső-Bódva-völgyben ritka.
- Carex elata*** All. – Debréte: Alsó-legelő magassásosban (FT, 2000) [7591.1]; Büttös: Rakacavölgy (VA, 1996) [7592.1]. *Irod.*: Büttös (JAKUCS 1952); Büttös: Bakonyi-völgy, Debréte: Debréte-patak-völgye, Gagybátor, Keresztéte, Meszes, Pamlény, Rakaca, Rakacaszend, Tornaszentjakab, Tornabarakony, Viszló, (ENDES 2003b, ENDES *et al.* (2003a,b); Szemere (ENDES 2003b, NAGY & PAPP 1996). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskéháza (SZF, VV, 2003), Perecse (VV, 2004). Az Északi-Cserehát jó állapotú patakkísérő magassásosokban több helyen előfordul, de adathiányos. A Felső-Bódva-völgyből nincs is adata.
- Carex hartmanii*** Cajander – Pamlény: Janka-patak völgye, magassásosban (FT, 2000) [7591.2]; Viszló: Bogolyvölgy (FT, 2000) [7591.1]. *Irod.*: Korábbi adatai Pamlény: Bagolyvölgy, Keleti-kert és Tuskós (PENKSZA & SALAMON 1997a), Pamlény: Csonkás-völgy, Szemere: Rakaca-völgy (ENDES *et al.* 2003a), Pamlény, Hidvégardó és Tornaszentjakab (FARKAS S. 1999). MFA online: Az Északi-Cserehátban és a Felső-Bódva-völgyben ritka.
- Carex montana*** L. – Debréte: Nyírjes (VA, 1996), Tó-völgy (FT, 2020) [7591.1]; Viszló: Petenye-oldal, cseres tölgyesben (FT, 2001) [7491.3]. MFA online: Tornabarakony és Meszes (VA, 2004). A kvadrátokra új adat. A Tornai-karszttal ellentétben az egész Cserehátból kevésbé ismert.

- Carex remota** L. – Pamlény: Bogoly-völgy, égeres alatt (FT, 2009) [7491.3]. MFA online: Szemere (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004). A faj a Cserehátban ritka. Az itt jelzett előfordulás a flóratérképezési kvadrátra új.
- Centaurea jacea** subsp. **macroptilon** (Borbás) Hayek – Viszló: Bogoly-völgy, mocsárréten (FT, 2009) [7591.1]. MFA online: Becskeháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004).
- Cephalanthera damassonium** (Mill.) Druce – Debréte: Temető-oldal (FT, 2020) [7591.1]. *Irod.*: Magyarország Orchideáinak Atlaszában csak a környező négyzetekben szerepel (MOLNÁR V. A. 2011). MFA online: Tornabarakony (VA, 2004).
- Cerasus fruticosa** (Pall.) Woronow – Debréte: Nagy-kötél (FT, 2000) [7591.1]; Viszló: Fás-legelő (FT, 2009) [7591.1]; Rakaca: Verskó-halom (VA, 1996) [7591.3]. *Irod.*: ENDES (1996) és VOJTKÓ & MARSCHALL (1997) a meszesi Jóna-hegyről írja, valamint utóbbi szerzők Viszló: Vigyor-ból. Rakaca határából (MOLNÁR Cs. *et al.* 2018) jelzi. *Herb.*: Budai J. gyűjtése Rakacaszend mellől való (1909, BP) és ezt az adatot hivatkozta (Soó *et al.* 1943). A Cserehátban ritka.
- Chamaecytisus albus** (Hacq.) Rothm. – Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Bódvalenke (THAISZ 1937); Thaisz adatát hivatkozta JAKUCS (1951); Meszes: Jóna-hegy (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997); Viszló (FARKAS T. 2011) *Herb.*: Rakaca és Rakacaszendről gyűjtötte Budai (1909, BP) valamint Bódvalenke: Bódva-völgyből Thaisz (1909, BP). Az Északi-Cserehátban ritka.
- Chamaecytisus triflorus** (Lam.) Skalická – Viszló: Fás-legelő és Dobre-hát rétjein, erdőszélen (FT, 2009) [7591.1], valamint Pamlény: Nyugati-kert alja, fiatal cseres-tölgyes telepítés szegélyében (FT, 2020) [7591.2]. *Irod.*: Korábban *Chamaecytisus hirsutus* néven Debréte: Nyírjes dűlőből jelzik (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997).
- Chamaenerion angustifolium** (L.) Scop. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Tornaszentjakab: Kanyiszló-völgy (FT, 2009) [7491.3], a Katalin-majortól északra eső erdőtümb (VA, 1996) [7491.3]. *Irod.*: Tornaszentjakab: Szirákó völgyből és Szemere mellől közlik (ENDES *et al.* 2003a, ENDES 2003b), valamint Bódvalenkéről THAISZ (1937). MFA online: Becskeháza (SZF, VV, 2003) és Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Cirsium ×tataricum** DC. /*C. canum* × *C. oleraceum*/ – Szemere: Rakaca-völgy, magaskórósban (FT, FR, 2011) [7592.2]. A Cserehátra új faj.
- Cirsium oleraceum** (L.) Scop. – Szemere: Rakaca-völgy, magaskórósban (FT, FR, 2011) [7592.2]. *Irod.*: Korábban csak a Szirákó-völgyből volt adata (ENDES *et al.* 2003a, ENDES 2003b), valamint Bódvalenkéről (PENKSZA & MALATINSZKY 2010). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Rakaca (név nélkül: 2004).
- Cirsium pannonicum** (L.f.) Link – Debréte: Nagy-kötél, félszáraz gyepekben (FT, 2000) [7591.1]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004). A területről irodalmi és herbáriumi adat nem ismert, valamint a megjelölt KEF kvadrátból nem volt előfordulása.
- Cnidium dubium** (Schkuhr) Thell. – Tornaszentjakab: Szirákó-völgy mocsárrétjében (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: Rakaca: Szent István-völgy (VIRÓK *et al.* 2011) és Rakaca-völgy (ENDES *et al.* 2003a, ENDES 2003b). Az Északi-Cserehátban sok helyen előfordul.
- Convallaria majalis** L. – Debréte: Temető-oldal (FT, 2000) [7591.1]; Viszló: Ubocs (FT, 2009) [7591.1]; Meszes: Jóna-hegy nyugati lejtő (VA, 1996) [7590.4]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Percse (VV, 2004) és Rakaca (név nélkül: 2004). Tölgyesekben, szőrványos.
- Cynosurus cristatus** L. – Viszló: Fás-legelő, Ubocs rétjein (FT, 2009) [7591.1]; Tornaszentjakab: Bodolai-erdő (VA, 1996) [7491.4]. *Irod.*: Legközelebbi adata Szemere több pontján van (NAGY & PAPP 1996), valamint Rakacaszend: Rakaca-völgy (ENDES *et al.* 2003). MFA online:

- Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004). Viszlóról eddig nem jelezték. A Cserehátban ritka, a flóratérképezési kvadrátra új.
- Cyperus fuscus** L. – Pamplény: Alsó-erdő, forrásláp (FT, FR, 2011) [7591.1], Topolyka-hegy dűlő közepén futó völgyben, amely valójában a Csonkás-völgy oldalvölgye, a forráskifolyónál (FT, 2020) [7491.4]. *Irod.*: Korábban Rakacaszend: Debréte-patak mellől közölték (ENDES *et al.* 2003a). MFA online: Perecse és Hidvégárdó (VV, 2004, 2005).
- Cystopteris fragilis** (L.) Bernh. – Meszes: Vasbánya déli, meredek sziklás oldala (VA, 1996) [7590.4]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Rakaca: Király-hegy, herbárium hivatkozás (SZERDAHELYI 2009). *Herb.*: Rakaca: Király-hegy Jakucs (1952, BP). MFA online: Tornabarakony és Tornaszentandrás (VA, 2004) és Szemere (FR, 2004). A terület sziklalakó páfrányokban szegény, hiszen hiányoznak a sziklaalakzatok. Ez alól talán csak a Rakaca-völgy kivétel. A fajt Meszes határából nem jelezték eddig.
- Dactylorhiza incarnata** (L.) Soó – Pamplény: Janka-patak völgye, mocsárréten (FT, 2009) [7591.2]; Tornaszentjakab: Sas-patak völgye, lápréten (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: A Rakaca-völgyben a Viszlói-patak mentén, Tornabarakony (ENDES *et al.* 2003a) és Bódvalenke mellett ismert (PENKSZA & MALATINSZKY 2010). Az Északi-Cserehátban számos kvadrátból jelzik (MOLNÁR V. 2011).
- Danthonia alpina** Vest – Viszló: Dobre-hát és Fás-legelő (FT, 2009) [7591.1]. *Cynosorus cristatus*-szal együtt fordul elő, sovány hegyi réten. *Irod.*: NAGY & PAPP (1996) csak Szemere mellől írja. A flóraatlasz nem közöl északi-csereháti adatot.
- Dianthus armeria** L. – Tornaszentjakab: Bodolai-sarok és Bodolai-erdő, erdőszélen (VA, 1996) [7491.4]. Viszló: Felső-rét száraz gyepjében (FT, 2020) [7591.1]. *Irod.*: THAISZ (1937) Bódvalenkéről közli. *Herb.*: Jakucs Rakacaszend és Meszes között gyűjti a Nagykopasz-tetőn (1952, BP). MFA online: Tornabarakony (VA, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004, VV, 2005), Perecse (VV, 2004), Büttös (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Dianthus deltooides** L. – Debréte: Nyírjes, erdőszélen (VA, 1996, FT, 2020), Nagy-kötél (FT, 2020) [7591.1]; Pamplény: Alsó-erdő, forrásláp (FT, FR, 2011) [7591.1], Nyugati-kert-alja (FT, 2020) [7591.2], Topolyka-hegy (FT, 2020) [7491.4], Csonkás-oldal (FT, 2020) [7491.2]; Viszló: Szendi-úti-dűlő, Ubocs és Cseresi-földek (FT, 2009) [7591.1], Kúton felüli táblák (FT, 2020) [7491.3], Cseres (VA, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Rakaca: Szent István-völgy, Rakacaszend: Debréte-patak völgye, Pamplény: Janka-patak, Szászfá, Szemere, Tornaszentjakab, Viszló: Viszlói-patak és Meszes (ENDES *et al.* 2003a), Szemere (NAGY & PAPP 1996), Bódvalenke (PENKSZA & MALATINSZKY 2010). MFA online: Tornabarakony (VA, 2004), Tornaszentjakab és Hidvégárdó (VV, SZF, 2004, VV, 2004, 2005), Perecse (VV, 2004), Szemere (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004). Az Északi-Cserehátban viszonylag gyakori növény.
- Dictamnus albus** L. – Rakaca: Verskó-halom (VA, 1996) [7591.3]. *Irod.*: Rakaca és Rakacaszend között Budai József találja először 1914-ben. Rakacáról és Rakacaszendről 1957-ben közli adatát FEKETE & JAKUCS (1957), majd FARKAS J. (1996) a Rakaca-völgyből és a meszesi Jóna-hegyről írja le. Rakacán (MOLNÁR Cs. *et al.* 2018) is megtalálta. *Herb.*: Rakacán Siroki gyűjti „füves hegyoldalon” (1982, DE). MFA online: Tornabarakony és Tornaszentandrás (VA, 2001, 2004). A Meszestől Rakacáig futó országút menti sztyeplejtőkön több helyen előfordul. A flóratérképezési négyzetre új adat.
- Digitalis grandiflora** Miller – Debréte: Nyírjes, a gerincen (VA, 1996) [7591.1], Tó-völgy, cseres-tölgyesben (FT, 2020) [7591.1.]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. MFA online: Meszes, Tornabarakony (VA, 2004), Tornaszentjakab és Hidvégárdó (VV, SZF, 2004, VV, 2004). A Cserehátban kevés adata ismert. A kvadrátra új előfordulás.
- Dryopteris carthusiana** (Vill.) H. P. Fuchs – Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996, BP) [7592.1]; Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Perecse: Felső-erdő, Koncom (VA, 1996) [7491.4], Ubocs (FT, 2000) [7591.1]; Szemere: Som-kúti-völgy (VA, 1996) [7592.1]; Torna-

szentjakab: Sas-patak-völgye (VA, 1996 BP) [7491.3], Bodolai-erdő (VA, 1996) [7491.4], Sima-bérc (FT, 2020) [7491.3]. *Irod.*: Viszlórol Vojtkó adatát közli SZERDAHELYI (2009) a Barveny-hegyről, de ENDES *et al.* (2003a) Kányról, Meszesről. Szemere: Som-kúti-völgyből, Tornabarakonyból, Tornaszentjakab: Szirákó-völgyből, valamint NAGY & PAPP (1996) Rakaca-völgyből is írják. MFA online: Az Északi-Cserehát mezofil erdeiben nem ritka.

Dryopteris filix-mas (L.) Schott – Tornaszentjakab: Bodolai erdő (VA, 1996) [7491.4], Debréte-völgy, az út menti vegyes erdő alatt és Sima bérc alatti ligeterdőben (FT, 2020) [7491.3]; Meszes: Nagy-Somos-hegy (VA, 1996) [7590.4]; Viszló: Petenyő-oldal, cseres tölgyesben (FT, 2001), Dobre-hát (FT, 2020) [7591.1] vegyeslombú erdő alatt; Debréte: Tó-völgy (FT, 2020) [7591.1] cseres-tölgyesben; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: A területről ENDES *et al.* (2003a) közöl előfordulásokat Tornaszentjakab: Szirákó-völgyből, Viszlói-patak-völgyéből, Tornabarakony: Barakonyi-völgyből, Rakacaszendről, Szemeréről és Meszes: Rakaca-patak partjáról. A Felső-Bódva-völgyben Bódvalenkén THAISZ (1937) közli. MFA online: A flóraatlaszban a terület szinte minden négyzetére írják.

Echium maculatum L. – Rakaca: Verskó-halom (VA, 1996) [7591.3]. *Irod.*: A Rakaca-völgy száraz gyepeiben FARKAS J. (1996) írja és a Rakaca és Rakacaszend közötti gyepekben PENKSZA & SALAMON (1997a) is megtalálja. A meszesi Jóna-hegyről jelezték még (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). *Herb.*: Rakacáról konkrét földrajzi név nélkül gyűjtötte Budai J. (1909, BP). MFA online: Tornabarakony (VA, 2004).

Eriophorum angustifolium Honckeney – Viszló: Bogoly-völgy (FT, 2000) [7591.1]; Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996 BP) [7592.1]. *Irod.*: Korábban előfordult Tornaszentjakab: Szirákó-völgyben, Pamlény: Janka-patak völgyében (ENDES *et al.* 2003a) és Szemerénél (NAGY & PAPP 1996). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2003), Becskeháza (SZF, VV, 2003). A flóratérképezési kvadrátokra új előfordulás. Viszlórol eddig nem volt ismert.

Euphorbia exigua L. – Viszló: Vigyor, szántón (FT, 2009) [7591.1]. *Herb.*: Jakucs Büttös és Litka között gyűjtötte (1913, BP). MFA online: Hidvégdárdó, Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Percse (VV, 2004).

Filago lutescens L. – Viszló: Vigyor, szántón (FT, 2009) [7591.1]. *Herb.*: Büttös és Litka között gyűjtötte Jakucs (1953, BP). Irodalmi adat a területről nem ismert.

Fritillaria meleagris L. – Bódvalenke: Kotra (VA, 1996) [7490.4]; Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]; Viszló: Bogoly-völgy (FT, 2000) [7461.4]. *Irod.*: Bódvalenke: Kotra dűlőről csak később közlik 2000-2001 közötti adatként (PENKSZA & MALATINSZKY 2010). A Rakaca-völgyből és oldalvölgyeiből számos előfordulását közölték: Büttös: Barakonyi-völgy, Pamlény: Janka-patak völgye, Rakaca, Rakacaszend, Tornabarakony, Tornaszentjakab, Szászfá, Szemere (FARKAS J. 1996, NAGY & PAPP 1996, VOJTKÓ & MARSCHALL 1997, ENDES *et al.* 2003a, ENDES 2003b, PAPP & NAGY 2003). Szászfá mellől MOLNÁR Cs *et al.* (2018) is írja. Felső-Bódva-völgyből Komjáti: Szilasi-rétről (VIRÓK *et al.* 2016) jelzik. *Herb.*: Szászfá és Rakaca között Pócs (1953, BP) és Jakucs (1952 és 1953, BP) gyűjtése ismert. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003).

Galeopsis ladanum L. – Tornaszentjakab: Téglá-fej, szántón (FT, 2009) [7491.3]. MFA online: Hidvégdárdó és Percse (VV, 2004), Büttös (FR, 2004). A négyzetre új adat.

Galium boreale L. – Tornaszentjakab: Kanyiszló-tető alja kiszáradó lápréten (FT, 2020) [7491.3]. *Irod.*: Tornaszentjakabról a Szirákó-völgyből, Keresztétéről, Pamlény: Janka-patak mellől, Rakacaszend: Debréte-patak völgyéből, Szemeréről, és Tornaszentjakabról ENDES *et al.* (2003a) közli. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Tornabarakony (VA, 2004). A vizsgálati terület kvadrátjainak 2/3-ából írják.

Galium odoratum (L.) Scop. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Bódvalenke: Kőszög (FT, 1998) [7490.4]. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Szemere (FR,

- 2004), Tornabarakony (VA, 2004). Cseres- és gyertyános-tölgyesekben több helyen előfordul a térségben.
- Genista germanica** L. – Szemere: Pipiske, legelőerdőben (VA, 1996) [7592.2]; Viszló: Vigyor (VA, 1996 BP), Cseres (VA, 1996) [7591.1]. *Irod.*: A Cserehátban eddig Debrétéről ismert (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997).
- Genista pilosa** L. – Viszló: Kúton felüli-táblák, erdőszélen (FT, 2000) [7491.3]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004). A Cserehátban adathiányos faj.
- Genista tinctoria** L. – Pamlény: Topolyka-hegy (FT, 2009) [7491.4]; Viszló: Cseresi-földek és Fás-legelő (FT, 2009) [7591.1]; Tornaszentjakab: Herceg-tető (FT, 2020) [7491.3]. *Irod.*: MOLNÁR Cs. *et al.* (2016) a Bódva-völgy távolabbi részéről, Szendrő mellől közli. MFA online: Percse (VV, 2004), Tornaszentjakab (VV, 2005), Büttös (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Gentiana cruciata** L. – Viszló: Partos-földek és Fás-legelő (FT, 2000), Cseres (VA, 1996) [7591.1]; Tornaszentjakab: Viszlói-oldal, és Téglalápa (FT, 2000), Suta-völgy (FT, 2020) [7491.3]. *Irod.*: Korábban FARKAS T. (2011) már jelzi a területről a Sas-patak mellől, és Viszló: Partos-földek, Fás-legelő és Barveny-hegyről, valamint VOJTKÓ & MARSCHALL (1997) Debrétéről. További adatai vannak a Rakaca-völgyből Rakaca: Proszniszkói-völgy, Rakacaszend: Éger-völgy (FARKAS J. 1996) és Rakaca: Lucernás és Szendi-oldal. (MOLNÁR Cs. *et al.* 2018) megjelöléssel. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004).
- Geranium palustre** L. – Szemere: Szőlők-alatti-völgy láprétjén (VA, 1996) [7592.2]. *Irod.*: A Rakaca-völgyből (Rakaca, Rakacaszend, Szemere) Gagybátorból és Viszló: Viszlói-patak mellől (NAGY & PAPP 1996, ENDES *et al.* 2003a) és Szemeréről (FARKAS J. 1996) ismert. A Felső-Bódva-völgyben Bódvalenke: Kotra (VIRÓK *et al.* 2016). MFA online: Tornabarakony (VA, 2004).
- Geranium pratense** L. – Szemere: Szőlők-alatti-völgy, láprét szélén, valamint Rakaca-völgy (VA, PK 1996) [7592.2]; Alsógagy: Vasonca, árokparton (FT, 2018) [7692.1]; Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]. *Irod.*: A vizsgált területről a Rakaca-völgyből (Szemere, Rakaca) (ENDES *et al.* 2003a) és Hidvégárdóból (VOJTKÓ 2008) ismert irodalmi adata. MFA online: Szászfa (név nélkül: 2004), Büttös (HK, FR, 2004). A Cserehát keleti részén, a Hernád-völgyben és az Északi-Zemplénben gyakori, máshol ritka.
- Geranium sanguineum** L. – Meszes: Jóna-hegy, sztyepréten (VA, 1996) [7590.2]. *Irod.*: A Jóna-hegyről eddig nem közölték, csak Büttösről (ENDES *et al.* 2003a), Hidvégárdó: Szent János-hegyről (PENKSZA 1998) és Rakacáról (MOLNÁR *et al.* 2018) van adata. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003).
- Glyceria maxima** (Hartman) Holmberg – Viszló: Bogoly-völgy, Alsó-rét (FT, 2009) [7591.1]; Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye (FT, 2020) [7491.3]; Pamlény: Janka-patak-völgye (FT, 2001) [7591.2], Bogoly-völgy (FT, 2020) [7491.4]. *Irod.*: Legközelebb a Büttös: Bakonyi-völgyből, Rakaca: Rakaca-völgyből, Rakacaszend: Debréte-patak völgyéből, Viszló: Viszlói-patak mellől, Gagybátor: Bátor-patak mellől és Kányból van ismert előfordulása (ENDES *et al.* 2003a). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Büttös (HK, 2004), Szászfa (név nélkül: 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Holcus lanatus** L. – Debréte: Nagy-kötél (FT, 2009) [7591.1]; Pamlény: Topolyka-hegy (FT, 2009) [7491.4]; Viszló: Alsó-rét (FT, 2000) [7591.1]; Tornaszentjakab: Téglalápa (FT, 2009) [7491.3]; Hidvégárdó: Alsó-rét (FT, VA, 2020) [7490.4]. *Irod.*: Keresztéte; Kány; Rakaca: Priszniszkói-völgy, Rakaca-völgy; Rakacaszend: Debréte-patak, Meszes és Szemere: Rakaca-völgy; Viszló: Viszlói-patak; Pamlény: Janka-patak; Tornabarakony (ENDES *et al.* 2003a, NAGY & PAPP 1992, 2003). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Büttös (HK, 2004). Az Északi-Cserehátban adathiányos faj, ugyanakkor jobb állapotú nedves gyepekben, hegyi réteken sok helyen előfordul.

- Inula ensifolia*** L. – Viszló: Szendi-úti-dűlő (FT, 2009) [7591.1]; Tornaszentjakab: Szirákó-völgy és Kanyiszló-tető (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: Büttös: Bakonyi-völgy, Szemere: Rakaca-völgyből (ENDES *et al.* 2003a). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Percse (VV, 2004), Rakaca (név nélkül: 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Iris pseudacorus*** L. – Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]; Pamlény: Bogoly-völgy (FT, 2001) [7491.4]; Tornaszentjakab: Kanyiszló-völgy (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: Büttösről JAKUCS (1952) közli, földrajzi név nélkül. Debréte, Kány, Keresztéte, Pamlény, Rakaca, Rakacaszend, Szászfá, Szemere, Tornabarakony, Tornaszentjakab községhatárból is ismert (ENDES *et al.* 2003a). Szemere melletti kutatásai során NAGY & PAPP (1996, 2003) is rábukkant. A Felső-Bódva-völgyből Bódvalenkéről THAISZ (1937) írja. MFA online: Cserehátban gyakori.
- Iris sibirica*** L. – Szemere: Szőlők-alatti-völgy, lápréten (VA, 1996) [7592.2]; Viszló: Bogoly-völgy (FT, 2000), Szászi-völgy (VA, 1996) [7591.1]. *Irod.*: A Rakaca-völgyben és oldal-völgyeiben szinte minden településről közlik: Gagybátor, Litka, Keresztéte, Rakaca, Rakacaszend, Szászfá, Szemere, Tornabarakony, Tornaszentjakab (ENDES *et al.* 2003a, NAGY & PAPP 1992, 1996, 2003). FARKAS J. (1996) Kányból, VOJTKÓ (2008) a Juhász-patak völgyéből írja Becskeháza határában, MOLNÁR Cs. *et al.* (2018) Szászfá mellől közli. A Felső-Bódva-völgyben Bódvalenke mellől van irodalmi adata (PENKSZA & MALATINSZKY 2010). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2004), Percse (VV, 2004). Az Északi-Cserehát jobb állapotú patak-völgyeiben szinte minden lápréten előfordul.
- Lathyrus nissolia*** L. – Meszes: Jóna-hegy (VA, 1996 BP) [7590.2]. *Irod.*: Pamlény: Nagykötélről közli VIRÓK *et al.* (2011), MOLNÁR Cs. *et al.* (2018) pedig Tornaszentjakabról. Komjátiból SOMLYAY (2000) írja. MFA online: Az Északi-Cserehátból kevés adata ismert. A négyzetre új adat.
- Lembotropis nigricans*** (L.) Griseb. – Viszló: Ubocs, mézskerülő tölgyes szegélyében (FT, 2020) [7591.1]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2001), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Büttös (FR, 2004). Az Északi-Cserehátban elég ritka, a négyzetben eddig nem volt ismert előfordulása.
- Lilium martagon*** L. – Meszes: Nagy-Somos-hegy sziklásabb oldala (VA, 1996) [7590.4]; Viszló: Gyertyános (FT, 2000) [7491.3]; Bódvalenke: Kő-szög (FT, 1998) [7490.4]. *Irod.*: Korábban FARKAS T. (2011) közli Tornaszentjakabról. *Herb.*: Jakucs Rakacaszend: Nagykopasz-tető „Ördögtorokszakadék” (1952, BP). MFA online: Tornabarakony (VA, 2004). Az egész Cserehátban ritka, vagy adathiányos. A Felső-Bódva-völgy négyzeteiben is szerepel, de azok az adatok nem a völgyre vonatkoznak.
- Lycopodium clavatum*** L. – Viszló: Ubocs, mézskerülő tölgyes foltban (FT, 2000) [7591.1]. *Irod.*: Tornaszentjakabtól ÉK-re lévő fenyvesből (Madaras) jelzi ENDES (1995b), ENDES & SZABÓ (1996) és a Bodolai-erdőből VOJTKÓ & MARSCHALL (1997). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003). Az egész Cserehátban ritka.
- Lycopus exaltatus*** L. f. – Tornaszentjakab: Kanyiszló-völgy (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: Szászfá és Szemere: Rakaca-völgy (ENDES *et al.* 2003a, NAGY & PAPP 2003). MFA online: Büttös és Szemere (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004). A négyzetre új előfordulás.
- Maianthemum bifolium*** (L.) F. W. Schmidt – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]. *Irod.*: Tornaszentjakab (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997, ENDES & SZABÓ 1996). *Herb.*: Jakucsnak 1952-ből (DE) van herbáriumi lapja Rakacaszend: Nagykopasz-tetőről. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Percse (VV, 2004). Viszlóról még nem jelezték korábban.
- Melampyrum cristatum*** L. – Meszes: Jóna-hegy, félszáraz gyepek a dombtetőn (VA, 1996) [7590.2]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004). A Cserehátban ritka. A községhatárból még nem közölték és a négyzetre is új.
- Myosotis scorpioides*** L. – Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]. *Irod.*: Büttös: Bakonyi-völgyből, Gagybátorból, Meszes, Pamlény, Rakaca, Rakacaszend, Szászfá, Szemere, Torna-

- szentjakab, Viszló községhatárból jelzi ENDES *et al.* (2003a), Tornabarakonyból és Debrétéről ENDES (2003b). Szemere település határában a láprétek kutatása közben feljegyezte NAGY & PAPP (1992, 1996). A Felső-Bódva-völgyben Bódvalenkéről THAISZ (1937) közli. MFA online: Az Északi-Cserehátban szinte minden négyzetben megtalálható, kivéve 7491.4.
- Nardus stricta** L. – Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]. *Irod.*: PENKSZA & SALAMON (1997a,b) Pamlény és Tornaszentjakab mellől írják. MFA online: Az egész Cserehátban nagyon ritka. A négyzetre új adat.
- Neottia nidus-avis** (L.) L.C.M. Richard – Meszes: Nagy-Somos-hegy sziklásabb oldala (VA, 1996) [7590.4]; Viszló: Gyertyános (FT, 2000) [7491.3]; Bódvalenke: Becskeházi-erdő (FT, 1998) [7490.4]. *Irod.*: Korábbi adatai a területről Debréte, Tornaszentjakab és Viszló: Cseres (FARKAS T. 2011), valamint az Északi-Cserehát számos pontján (MOLNÁR V. 2011). MFA online: Az Északi-Cserehátban gyakori faj, a Bódva-völgy négyzeteiben lévő adatok valószínűleg a környező hegyoldalakra vonatkoznak.
- Orchis morio** L. – Viszló: Barveny (FT, 2001) [7491.3]; Viszló: Fás-legelő (FT, 2000) [7591.1]; Tornaszentjakab: Viszlói-oldal (FT, 2000) [7491.3]; Meszes: Cseres (VA, 1996) [7590.4]. *Irod.*: ENDES & SZABÓ (1996) valamint ENDES (1997) Tornabarakony: Madarásról és a Barakonyi-patak mellől írja le különleges színváltozatát, valamint Tornaszentjakab: Szirákó völgyből jelzik (ENDES *et al.* 2003a). MOLNÁR V. (2011) az Északi-Cserehátban minden négyzetben írja. Szerzők korábbi munkáiban több egyéb Viszló mellőli előfordulást tesznek közzé (FARKAS T. 2011), valamint a meszesi Jóna-hegyről írják (VOJTKÓ & MARSCHAL 1997). MFA online: Az Északi-Cserehátban gyakori faj.
- Ornithogalum umbellatum** L. s.l. – Debréte: Debréte-patak-völgye, mocsárrét szélén (FT, 2020) [7591.1]. *Irod.*: A Cserehát ezen részén Rakacaszendről közlik (ENDES *et al.* 2003a). *Herb.*: Rakacaszend Jakucs (1952, DE). MFA online: Meszes (VA, 2004).
- Parthenocissus inserta** (A. Kern.) Fritsch – Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye, Szirákó-völgy (FT, 2020) [7491.3]; Viszló: Felső-rét, Bogoly-völgy (FT, 2020) [7591.1]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004). Patak-völgyekben, útszéleken terjedőben.
- Persicaria bistorta** (L.) Samp. – Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]; Viszló: Bogoly-völgy (FT, 2000) [7591.1], Szirákó-völgy (FT, 2009) [7491.3]; Tornaszentjakab: Kanyiszló-völgy (FT, 2020) [7491.3]. *Irod.*: Debréte: Barakonyi-patak mellől, Litka, Pamlény, Rakaca, Rakacaszend, Szászfa, Szemere, Tornabarakony, Tornaszentjakab településekről vannak adatai (ENDES 2003b, ENDES *et al.* 2003a). Szemerén NAGY & PAPP (1992, 1996, 2003) is jelzi. Tornaszentjakab: Sas-patak-völgyéből FARKAS J. (1996) is írja. VOJTKÓ (2008) a Kány határában található Homolya égereséből közli és ezt az adatot találjuk VIRÓK & FARKAS R. 2007-es cikkében is. MOLNÁR Cs. *et al.* (2018) Szászfa mellől közlik. Bódvalenkéről PENKSZA & MALATINSZKY (2010) írja előfordulását. *Herb.*: Jakucs már megtalálta Büttös és Litka között az ún. Németh-árokban és gyűjtötte is (1952, DE, BP). MFA online: Az Északi-Cserehát patak-völgyeinek láprétjein kisebb-nagyobb egyedszámban sok helyen él. A Bogoly-völgyből korábban nem közölték.
- Platanthera bifolia** (L.) – Meszes: Vasbánya (VA, 1996) [7590.4]; Pamlény: Alsó-erdő (FT, 2000) [7591.1], Bogolyi-erdő (FT, 2000) [7491.4]; Viszló: Petenye-oldal (FT, 2001), Köbli (FT, 2020) [7591.1] cseres-tölgyes erdőben. *Irod.*: FARKAS T. (2011) Debréte, Tornaszentjakab és Viszló mellől, VOJTKÓ & MARSCHALL (1997) Meszes: Tapolca-hegyről, Tornaszentjakab: Bodolai erdőből és Viszló: Vigyorból, ENDES & SZABÓ (1996) Tornaszentjakab: Madarásról közli. Az Északi-Cserehát minden négyzetében előfordul (MOLNÁR V. 2011).
- Polygala comosa** Schkur. – Szakácsi: Felső-dedella (VA, 2004 BP) [7691.1]; Debréte: Vastag-erdő (FT, 2020) [7591.1]. *Irod.*: Rakacaszend és Tornaszentjakab községhatárból közli ENDES *et al.* (2003a). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003).

- Polygala major*** Jacq. – Pamlény: Kúton-felüli-dűlő (FT, 2000) [7491.3]; Tornaszentjakab Viszlói-oldal (FT, 2000) [7491.3]. *Irod.*: Korábban Pamlény: Bogoly-völgy és Tornaszentjakab Szirákó-völgyből és Suta-völgyből (FARKAS T. 2011) Meszesről a Jóna-hegyről és Szemeréről FARKAS J. (1996) valamint Rakacaszendről Budai adatát teszi közzé SOÓ *et al.* (1943). *Herb.*: Rakacaszenden Budai (1909, BP) és Jakucs (1952, DE) gyűjtötte. MFA online: Az Északi-Cserehátban gyakori.
- Polygonatum multiflorum*** (L.) All. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]. *Irod.*: Szerző korábban a tornaszentjakabi Katalin-majorból írja (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Percse (VV, 2004), Szemere (FR, 2004).
- Polypodium vulgare*** L. – Meszes: Nagy-Somos-hegy sziklásabb oldala és Vasbánya déli, meredek sziklás szakasza (VA, 1996) [7590.4]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. MFA online: Tornabarakony (VA, 2004), Rakaca (név nélkül: 2004); Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003). A Cserehátban ritka.
- Primula veris*** L. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996), Petenye-oldal, cseres tölgyesben (FT, 2001) [7491.3]; Meszes: Csap-hegy (VA, 1996) [7590.4]. *Irod.*: Szerzőnek Tornaszentjakab mellől van korábbi adata (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). *Herb.*: Rakaca: Király-hegyről ismert Jakucs (1952, BP) gyűjtése. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Percse (VV, 2004), Büttös (FR, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Prunella laciniata*** L. – Pamlény: Nyugati-kertek alja. Fiatal cseres-tölgyes telepítés szegélyében (FT, 2020) [7591.2]. *Irod.*: A Rakaca-völgyből Szemeréről (NAGY & PAPP 1996) és Hidvégardóból közölték (MOLNÁR Cs. *et al.* 2018). MFA online: Büttös (HK, 2004), Tornabarakony, Meszes (VA, 2004). A négyzetre új előfordulás.
- Pseudolysimachion longifolium*** (L.) Opiz – Pamlény: Bogoly-völgy (FT, 2009) [7491.3], Közép-domb (FT, 2009) [7591.2]; Szemere: Szőlők-alatti-völgy, lápréten és Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.2]; Bódvalenke Pongrác-féle dűlőben, a Bódvalenkére vezető út menti árokparton (VA, FT, 2020) [7490.4]; Tornaszentjakab: Kanyiszló-völgy (FT, 2009) [7491.3]. *Irod.*: Kány, Keresztéte, Litka, Meszes, Pamlény: Janka-patak-völgye és a Csonkás-völgy, Rakacaszend, Rakaca, Szászfa, Szemere: Rakaca-völgy, Tornabarakony: Barakonyi patak, Viszló (ENDES *et al.* 2003a), Debréte (ENDES 2003b). VOJTKÓ (2008) a Juhász-patak völgyéből írja Becskeháza mellett és Bódvalenkéről a Gedony-rétről. Tornaszentandrásról SOMLYAY (2000) közli, valamint előfordul Bódvalenke: Kapitány-rét; Kotra; Bódvaszilas: Kenderföldek, Ragya; Hidvégardó: Töviskes, Nagy-nyilas; Komjáti: Szilasi-rét, Szokolóczki-féletelek (VIRÓK *et al.* 2016). Bódvalenkéről már THAISZ 1910-ben és 1937-ben is írja. *Herb.*: Bódvalenke: Thaisz (1909, BP), Büttös: Jakucs (1953, BP), Bódvaszilas: a MÁV pálya árka mentén, a rákói út elágazása körül (Hulják 1938, DE). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Rakaca (név nélkül: 2004).
- Pteridium aquilinum*** (L.) Kuhn – Szemere: Rakaca-völgy ligeterdőben (FT, FR, 2011) [7592.2], Pipiske (VA, 1996) [7592.2]; Tornaszentjakab: Fa út környéke (FT, 2020) [7491.2]. Az Északi-Cserehátban irodalmi közlése nincs és a Flóraatlasz sem tartalmaz erre a területre adatot a fajról.
- Pulsatilla grandis*** Werder. – Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Meszes: Jóna-hegy (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997) és Hidvégardó: Szent János-hegy (FARKAS J. 1996). *Herb.*: Rakaca: Király-hegy Jakucs (1952, BP). MFA online: Hidvégardó (VV, 2004); Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004).
- Pyrola rotundifolia*** L. – Tornaszentjakab: Hideg-oldal, mészkerülő erdőfoltban (FT, 2000) [7491.3]. *Irod.*: Eddig Szemeréről és Viszlón az Ubocs-ról ismert előfordulása (ENDES *et al.* 2003a, PENKSZA & SALAMON 1997b, FARKAS J. 1996, FARKAS T. 2011). Kány és Szemere határában VIRÓK *et al.* (2011) is közli. MFA online: Percse (VV, 2004). A Cserehátban ritka.

- Quercus virgiliana** (Ten.) Ten. – Meszes: Jóna-hegy (VA, 1996) [7590.2]. Korábbi előfordulási adata nincs a területről.
- Ranunculus flammula** L. – Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye (VA, PK, 1996) [7491.3]. *Irod.*: Tornaszentjakab: Szirákó-völgyben a tornabarakonyi Barakonyi-völgyben, valamint Szemere: Rakaca-völgyben ismert előfordulása (ENDES *et al.* 2003a, ENDES 2003b, TAKÁCS *et al.* 2016). *Herb.*: Jakucs: Büttös (1933, BP). MFA online: Büttös és Percse (FR, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003).
- Rosa gallica** L. – Debréte: Tó-völgy (FT, 2000) [7591.1]; Viszló: Tó-völgy, Szendi-úti-dűlő, Dobre-hát (FT, 2009), Virágos-kert (FT, 2020), Cseres (VA, 1996) [7591.1]; Tornaszentjakab: Suta-völgy, Szirákó-völgy, Herceg-tető (FT, 2009) [7491.3], Debréte-völgy és Herceg-tető (FT, 2020) [7491.3]; Pamlény: Csonkás-oldal (FT, 2020) [7591.2]. *Irod.*: Debréte mellett a Nagy-Kötélről, Viszlóról a Cseresi-földekről, a Partos-földekről (FARKAS T. 2011), Ubocs és Vigyor dűlőkből és Meszes: Jóna-hegyről (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997), valamint Szemere: Som-kúti-völgyből (ENDES *et al.* 2003a) ismert. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004).
- Rosa spinosissima** L. – Viszló: Barveny-hegy (FT, 2001) [7491.3]. MFA online: Tornaszent-andrás (VA, 2001). Az Északi-Cserehátban és a Felső-Bódva-völgyben eddig nem jelezték.
- Sanguisorba officinalis** L. – Bódvalenke: Kotra (VA, PK, 1996) [7490.4]; Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye (VA, PK, 1996), Kanyiszló-völgy (FT, 2009) [7491.3]; Pamlény: Bogoly-völgy (VA, 1996) [7491.4]; Büttös: Rakaca-völgy (VA, 1996) [7592.1]; Viszló: Dobre-hát (FT, 2020) [7591.1]. *Irod.*: A faj ismert Büttös: Bakonyi-völgy, Debréte, Gagybátor, Keresztéte, Litka, Meszes, Pamlény: Janka-patak-völgye, Rakaca, Rakacaszend, Szászfa, Tornabarakony: Barakonyi-völgy, Tornaszentjakab: Szirákó-völgy, Viszló: Viszlói-patak-völgye (ENDES *et al.* 2003b) dűlőkből és Szemeréről is jelzik (NAGY & PAPP 1996, 2003). Felső-Bódva-völgyben: Bódvalenke: Gedony-rét; Kapitány-rét, Grajzinger-rét (VIRÓK *et al.* 2016). MFA online: Az egész Északi-Cserehátban és Bódva-völgyben gyakori.
- Scorzonera purpurea** L. – Rakaca: Verskó-halom (VA, 1996) [7591.3]. Leközölt irodalmi adata, herbáriumi gyűjtése az egész Cserehátból és Felső-Bódva-völgyből nem ismert.
- Scutellaria hastifolia** L. – Pamlény: Bogoly-völgy, lápréten (FT, 2009) [7491.4]; Szemere: Szőlők-alatti-völgy, lápréten (VA, 1996) [7592.2]. *Irod.*: Pamlény mellett a Janka-patak völgyében és Szemerén a Rakaca-völgyben, Rakacaszenden, Szászfán, Tornabarakony: Barakonyi-völgyben találta eddig (ENDES *et al.* 2003a). MOLNÁR Cs. *et al.* (2018) Rakaca mellől közli. A Felső-Bódva-völgyből Komját mellől írta THAISZ (1937). *Herb.*: Meszesről Budai (1909, BP) gyűjtötte. MFA online: Büttös (HK, FR, 2004), Szászfa (név nélkül: 2004), Tornanádaska (VA, 2001), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004).
- Serratula tinctoria** L. – Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye (VA, 1996), Herceg-tető alatt (FT, 2020) [7491.3]. *Irod.*: A település határából eddig csak a Szirákó-völgyből közölték, valamint Tornabarakony: Barakony-völgyből Büttös: Bakonyi-völgy, Debréte: Debtéte-patak völgye, Gagybátor: Bátor-patak völgye, Kány, Keresztéte, Litka, Pamlény, Rakaca, Rakacaszend, Szászfa, Szemere, Viszló (ENDES *et al.* 2003b, NAGY & PAPP 1996, 2003). Bódvalenkéről THAISZ (1937) írja. MFA online: A vizsgálati területen gyakori.
- Seseli osseum** Crantz em. Simonk. – Viszló: Cseresi-földek, sztyepréten (FT, 2009) [7591.1]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: PENKSZA (1998) Hidvégárdó: Szent János-hegy. MFA online: Rakaca (név nélkül: 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003). Az Északi-Cserehátból és a Felső-Bódva-völgyből kevés adata ismert.
- Silene noctiflora** L. – Tornaszentjakab: A Katalin-majortól északra eső erdőtömb (VA, 1996) [7491.3]. *Irod.*: Meszes (VIRÓK *et al.* 2011.). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Szemere (FR, 2004). Az Északi-Cserehátban csak szórványos adatai vannak.
- Silene nutans** L. – Hidvégárdó: Ruda-tető (VA, 2001 BP) [7491.3]. MFA online: Büttös és Percse (FR, 2004).

- Silene viscosa*** (L.) Pers. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]. *Irod.*: VOJTKÓ & MARSCHALL (1997) Tornaszentjakabról közli. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskháza (SZF, VV, 2003), Tornabarakony (VA, 2004).
- Solidago gigantea*** Aiton – Pamlény: Topolyka-hegy (FT, 2009) [7491.4]; Tornaszentjakab: Téglalába és Herceg-tető (FT, 2009) [7491.3]; Viszló: Kacure (FT, 2009) [7591.1], Köbli (FT, 2020) [7591.1]. *Irod.*: Korábbi adatai Szemere és Litka mellől (ENDES *et al.* 2003a), valamint Bódvalenke: Kotra (VIRÓK *et al.* 2011). MFA online: A Rakaca-völgy nagy részéről a Flóraatlaszban nincs adata, csak ettől északra terjedt el. Mint terjedő adventív gyomfaj, terjedését mindenképp nyomon kell követni. Egyre nagyobb területeket borít, főleg felhagyott szántókon és nedves gyepekben terjed a tájegységben.
- Sonchus palustris*** L. – Szemere: Szőlők-alatti-völgy, lápréten (VA, 1996) [7592.2]; Pamlény: Bogoly-völgy (FT, 2009) [7491.4], Közép-domb (FT, 2009) [7591.2]; Bódvalenke: Partosoldali-mocsár (VA, FT, 2020) [7490.4]. *Irod.*: Korábban BÁNKUTI & VOJTKÓ (1995) a fajra vonatkozó előfordulásokat közöl Tornaszentjakab Meszes, Alsógagy és Rakaca mellől. VOJTKÓ (2008) a Juhász-patak völgyéből írja Becskháza mellett, valamint FARKAS T. (2011) a Janka-patak völgyéből. Keresztéte, Szemere községhatárból (ENDES *et al.* 2003a), csak Szemeréről NAGY & PAPP (1996, 2003) közli. Felső-Bódva-völgyben: Bódvalenke; Komjátitól nyugatra; Komjáti: Csigás; Perkupától délre, az égerszögi elágazásnál; Szalonna: Bakos-dűlő; Szögliget és Bódvarákó között (PENKSZA & MALATINSZKY 2010). Bódvalenke: Kotra, Kapitányrét; Hidvérgardó: Alsó-rét; Tövískes (VIRÓK *et al.* 2016). Valószínűleg terjedőben.
- Spiraea media*** Schmidt – Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]. *Irod.*: Rakacaszendről Tóth E. 1996-os adatát közli FARKAS S. (1999) és BÖLÖNI & NAGY (1999). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004). Északi-Cserehátban ritka.
- Stachys sylvatica*** L. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Pamlény: Bogoly-völgy (FT, 2009) [7491.4]. *Irod.*: Bódvalenkéről pedig THAISZ (1937) közli. *Herb.*: Rakacaszend és Meszes között Jakucs gyűjtötte a növényt az ún. „Ördögtorokszakadékból” (1952, BP). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Percse (VV, 2004), Tornabarakony (VA, 2004).
- Succisa pratensis*** Moench – Pamlény: Topolyka-hegy, mocsárréten (FT, 2009) [7491.4]; Szemere: Szőlők-alatti-völgy, lápréten (VA, 1996) [7592.2]. *Irod.*: Szemeréről a Rakaca-völgyből, Tornabarakonyból vannak korábbi előfordulásai (NAGY & PAPP 1996). Debréte, Szemere, Tornaszentjakab, Rakaca, Rakacaszend ENDES *et al.* (2003a), míg Szemere és Tornaszentjakab községhatárokból FARKAS J. (1996) is közli. MFA online: Büttös (HK, 2004), Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskháza (SZF, VV, 2003), Tornaszentandrás és Tornanádaska (VA, 2001). A Cserehátban adathiányos faj.
- Thalictrum minus*** L. – Rakaca: Verskó-halom (VA, PK 1996) [7591.3], Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]; Meszes: Csap-hegy (VA, 1996) [7590.4]; Rakacaszend: Csonka-erdő (VA, 1996) [7590.4]. *Irod.*: A fajnak Rakacáról nincs irodalmi közlése és Meszsről csak a Jóna-hegyről van adata (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). MFA online: Hidvérgardó (VV, 2004). A vizsgált területen ritka.
- Trifolium montanum*** L. – Viszló: Vigyor (VA, 1996) és Cseresi-földek (FT, 2009) [7591.1]. *Irod.*: ENDES *et al.* (2003b) Kányból, Pamlényről, Rakacáról és Tornaszentjakabról jelzi előfordulását, MOLNÁR Cs. *et al.* (2018) Rakacáról. MFA online: Percse (VV, 2004), Tornabarakony (VA, 2004). Az Északi-Cserehátban és a Felső-Bódva-völgyben ritka, vagy adathiányos.
- Veronica anagallis-aquatica*** L. – Viszló: Bogoly-völgy (FT, 2009) [7591.1]; Szalonna: Horgász-part (FT, 2015) [7590.2]. *Irod.*: Komjáti THAISZ (1937). *Herb.*: Komjátinál Thaisz gyűjti (1909, BP). MFA online: Percse (VV, 2004), Büttös (FR, 2004). A flóratérképezési kvadrát-ra új, egyébként szórványos az Északi-Cserehát patak völgyeiben és a Felső-Bódva-völgyben.

- Viburnum opulus** L. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Meszes: Nagy-Somos-hegy (VA, 1996) [7590.4]. *Irod.*: Kány, Keresztéte, Meszes: Rakaca, Rakacaszend, Szemere: Somkúti-völgy, Viszló: Viszlói-patak mellől ENDES *et al.* (2003b) jelzi. Felső-Bódva-völgyből Bódvalenkéről THAISZ (1937) közli. MFA online: A vizsgált területen gyakori.
- Viola canina** L. s.l. – Tornaszentjakab: Sas-patak-völgye (VA, 1996 BP) [7491.3]; Viszló: Vigyor (VA, 1996 BP) [7591.1]. *Irod.*: Pamlény: Csonkás-völgyben, Rakacaszend: Debréte-patakánál, Szemere: Rakaca-völgyben, Viszló: Viszlói-patakánál ENDES *et al.* (2003a) jelzi. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Büttös (FR, 2004). A területen ritka.
- Viola hirta** L. – Viszló: Barveny-hegy; Tornaszentjakab: Petenye-oldal (VA, 1996) [7491.3]. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Büttös (FR, 2004), Rakaca (név nélkül: 2004).
- Viola reichenbachiana** Jord. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996), Tornaszentjakab: Katalin-major [7491.3]. MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Tornabarakony (VA, 2004). Valószínűleg gyakoribb a területen, de adathiányos faj.
- Viola riviniana** Rchb. – Viszló: Barveny-hegy (VA, 1996) [7491.3]; Percse: Felső-erdő (VA, 1996) [7491.4]. *Irod.*: Legközelebbi előfordulása Tornaszentjakab: Katalin-major (VOJTKÓ & MARSCHALL 1997). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Tornabarakony és Meszes (VA, 2004).
- Waldsteinia geoides** Willd. – Meszes: Nagy-Somos-hegy sziklásabb oldala (VA, 1996) [7590.4]; Viszló: Ubocs (FT, 2000) [7591.1]; Rakaca: Király-hegy északnyugati oldala (VA, MZ, 1996) [7591.1]; Rakacaszend: Gerenda-vigyor gyertyános-tölgyesben (VA, 2020) [7591.1]. *Herb.*: Rakacaszenden gyűjtötte Jakucs (1952, DE). MFA online: Tornaszentjakab (VV, SZF, 2004), Becskeháza (SZF, VV, 2003), Tornabarakony (VA, 2004). A teljes Cserehátban ritka.

Köszönetnyilvánítás

Kutatásainkat az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság és Magyarország Flóratérképezési Programja támogatta. Köszönjük a közös terepi napokat és munkát Farkas Rolandnak, Marschall Zoltánnak és Penksza Károlynak. Köszönjük Virók Viktor és Molnár Csaba lektoraink jobbító észrevételeit.

Irodalom

- BÁNKUTI K. & VOJTKÓ A. (1995): Adatok a *Sonchus palustris* L. elterjedéséhez. – *Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis* 19: 47–49.
- BUDAI J. (1914): Adatok Borsodmegye flórájához. – *Magyar Botanikai Lapok* 8: 312–326.
- BARTHA D., KIRÁLY G., SCHMIDT D., TIBORCZ V., BARINA Z., CSIKY J., JAKAB G., LESKU B., SCHMOTZER A., VIDÉKI R., VOJTKÓ A. & ZÓLYOMI SZ. (szerk.) (2015): *Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlasza*. – Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron, 329 p.
- BOROS Á. (1922): Florisztikai jegyzetek (“Útinapló”) 7: 79–81.
- BOROS Á. (1937): Florisztikai jegyzetek (“Útinapló”) 23: 242–243.
- BOROS Á. (1938): Florisztikai jegyzetek (“Útinapló”) 24: 141–144.
- BÖLÖNI J. & NAGY J. (1999): Szirti gyöngyvessző - *Spiraea media* Fr. Schm. – *Tilia* VII: 170-182.
- DÖVÉNYI Z. (szerk.) (2010): *Magyarország kistájainak katasztere*. – MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, 876 pp.
- ENDES M. (1995a): Kígyógyökerű keserűfű (*Polygonum bistorta*) a Tornai-dombságon. Florisztikai, ökológiai, cönológiai és természetvédelmi vonatkozások. – *Calandrella* 9(1-2): 89–92.

- ENDES M. (1995b): Kapcsos korpafű (*Lycopodium clavatum*) a Tornai-dombságban. – *Calandrella* 9(1-2): 93.
- ENDES M. (1996): Csepleszmege (*Cornus fruticosa*) a Szendrői rögvídeken. – *Calandrella* 10(1-2): 220.
- ENDES M. (1997): Agárkosbor (*Orchis morio*) új színváltozata „Lusus georgiae”. – *Calandrella* 11(1-2): 94.
- ENDES M. (2003a): A Rakaca patakvidék növénytársulásai. – *Calandrella* 12: 39–44.
- ENDES M. (2003b): Új növénytársulás: a kígyógyökerű keserűfüves sásos (*Carici-Polygonetum bistorta* ass. nov. Endes), ÉK-Magyarország, Rakaca-patakvidék. – *Calandrella* 12: 45–47.
- ENDES M., PAPP L. & SZABÓ S. (2003a): A Rakaca-partvidék edényes flórája. – *Calandrella* 12: 82–95.
- ENDES M., PAPP L. & SZABÓ S. (2003b): A Rakaca patakvidék Carex nemzetségéről. – *Calandrella* 12: 60–61.
- ENDES M. & SZABÓ S. (1996): Adatok a Tornai-dombság flórájához. – *Calandrella* 10(1-2): 222–223.
- FARKAS J. (1996): Védett növények a Cserehát dombvidékén. – *Kanitzia* 4: 185–200.
- FARKAS T. (2011): Adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye flórájához I. – *Kitaibelia* 15(1-2) [2010]: 167–179.
- FARKAS S. (szerk.) (1999): *Magyarország védett növényei*. – Mezőgazda Kiadó, Budapest, 416 p.
- FEKETE G. & JAKUCS P. (1957): Néhány karsztbokorerdő-faj elterjedési adatainak katalógusa Magyarországról. – *Annales Historico-naturales Musei nationalis Hungarici* 8: 181–195.
- JAKUCS P. (1952): Új adatok a Tornai Karszt flórájához, tekintettel a xerotherm-elemekre. – *Annales Biologicae Universitatum Hungariae* 1 [1951]: 245–260.
- JAKUCS P. (1952): Újabb adatok a Tornense flórájához. – *Annales Biologicae Universitatis Hungaricae* 2: 235–243.
- JAKUCS P. (1961): Az Északi-Középhegység keleti felének növényzete. – *Földrajzi Értesítő* 10: 376–378.
- KIRÁLY G. (2003): A magyarországi flóratérképezés módszertani alapjai. – *Flora Pannonica* 1(1): 3–20.
- KIRÁLY G. (szerk.) (2009): *Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok*. – Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvafő, 616 pp.
- MOLNÁR Cs. (2014): Florisztikai adatok a Harangod és a Dél-Cserehát löszvidékéről. – *Kitaibelia* 19(1): 105–113.
- MOLNÁR Cs., LENGYEL A., MOLNÁR V., NAGY T., CSÁBI M., SÜVEGES K., LENGYEL-VASKOR D., TÓTH G. & TAKÁCS A. (2016): Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához II. – *Kitaibelia* 21(2): 227–252.
- MOLNÁR Cs., HASZONITS Gy., MALATINSZKY Á., SÜVEGES K., BALOGH L., NAGY T., HORVÁTH S. & HUDÁK K. (2018): Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához VI. – *Kitaibelia* 23(1): 87–102.
- MOLNÁR V. A. (szerk.) (2011): *Magyarország orchideáinak atlasza*. – Kossuth Kiadó, Budapest, 504. p.
- NAGY M. & PAPP M. (1992): Az *Alchemilla monticola* Opiz új előfordulása a Csereháton. – *Botanikai Közlemények* 79: 29–35.
- NAGY M. & PAPP M. (1996): Studies in vegetation in Cserehát (North Hungary). – *Thaiszia* 6: 77–87.
- NAGY M. & PAPP M. (2003): A „Szemerei rét” növényzetéről. – *Calandrella* 12: 48–58.
- NIKLFELD H. (1971): Bericht über die Kartierung der Flora Mitteleuropas. – *Taxon* 20(4): 545–571.
- PAPP M. & NAGY M. (2003): A *Fritillaria meleagris* néhány morfológiai jellemzője és populációdinamikája a Rakaca-patak két láprétjén végzett vizsgálatok alapján. – *Calandrella* 12: 62–69.
- PENKSZA K. (1998): A Sedo acris-Festucetum valesiacae ass. nov. a Rakacai-völgymedencében és a Csereháton. – In: CSONTOS P. (szerk.), *Sziklagyeppek szünbotanikai kutatása*. Scientia Kiadó, Budapest, pp. 77–88.
- PENKSZA K. & MALATINSZKY Á. (2010): Adatok a Bódva-völgy edényes flórájához. – *Botanikai Közlemények* 97(1-2): 151–158.
- PENKSZA K. & SALAMON G. (1997a): Adatok a Cserehát, a Bódva-völgy és a Rakacai-völgymedence flórájához I. – *Kitaibelia* 2(1): 33–37.
- PENKSZA K. & SALAMON G. (1997b): Adatok a Cserehát, a Bódva-völgy és a Rakacai-völgymedence flórájához II. – *Kitaibelia* 2(2): 231–232.
- SOÓ R., BOROS Á., IGMÁNDY J., MÁTHÉ I. & UJVÁROSI M. (1943): Előmunkálatok a Bükkhegység és környéke flórájához. – *Botanikai Közlemények* 40: 169–221.
- SOMLYAY L. (2000): Adatok a Dunazug-hegység, a Tornai-karszt és környéke flórájához. – *Kitaibelia* 5(1): 47–52.

- SZERDAHELYI T. (2009): The Pteridophyte flora of the Gömör-Torna Karst Region. – In: PAPP B. (ed.), *The Flora of the Aggtelek National Park. Cryptogams*. Hungarian Natural History Museum, Budapest, pp. 231–243.
- TAKÁCS A., SCHMOTZER A. & SÜLYÖK J. (2013): Florisztikai adatok a Sajó–Hernád-sík területéről. – *Kitaibelia* 18(1-2): 73–88.
- TAKÁCS A., NAGY T., SRAMKÓ G., LOVAS-KISS Á., SÜVEGES K., LUKÁCS B., LÖKI V., MALATINSZKY Á., E-VOJTKÓ A., KOSCSÓ J. & MOLNÁR V. (2016): Pótlások a Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához I. – *Kitaibelia* 21(1): 101–115.
- THAISZ L. (1910): Adatok Abauj-Torna vármegye flórájához (II-ik közlemény). – *Botanikai Közlemények* 8: 217–221.
- THAISZ L. (1911): Adatok Abauj-Torna vármegye flórájához (III-ik közlemény). – *Botanikai Közlemények* 9: 122–130.
- THAISZ L. (1937): *Abaúj-megye flórája*. – Kézirat, Magyar Természettudományi Múzeum, Tudománytörténeti Gyűjtemény, Budapest.
- VIRÓK V. & FARKAS R. (2007): Florisztikai adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részéről II. – *Kitaibelia* 12(1): 73–79.
- VIRÓK V., FARKAS R., SZMORAD F. & BOLDOGHNÉ SZÜTS F. (2004): Florisztikai adatok Borsod-Abaúj-Zemplén-megye északi részéről I. – *Kitaibelia* 9(1): 143–150.
- VIRÓK V., FARKAS R., GULYÁS G. & SRAMKÓ G. (2011): Florisztikai adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részéről III. – *Kitaibelia* 15(1–2) [2010]: 73–84.
- VIRÓK V., FARKAS R., FARKAS T., ŠUVADA R. & VOJTKÓ A. (2016): *A Gömör-Tornai-Karszt Flórája. Enumeráció*. – *ANP Füzetek* XIV., 200 pp. + CD melléklet.
- VOJTKÓ A. (2004): Az Aggteleki-karszt növényföldrajzi jellegzetességei. – *Acta Academie Paedagogicae Agriensis Nova Series: Sectio Biologiae* 25: 73–126.
- VOJTKÓ A. (2008): Florisztikai adatok Észak-Magyarországról. – *Kitaibelia* 13(1): 55–61.
- VOJTKÓ A. & MARSCHALL Z. (1997): Adatok a Cserehát flórájához. – *Kitaibelia* 2(2): 252.

Világháló-oldalak

- [1] BARTHA D., BÁN M., SCHMIDT D. & TIBORCZ V. (2020): Magyarország edényes növényfajainak online adatbázisa (<http://floraatlasz.uni-sopron.hu>) – Soproni Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Növénytan és Természetvédelmi Intézet. (Hozzáférés: 2020.12.11.)

Beérkezett / received: 2020. 11. 27. • Elfogadva / accepted: 2021. 01. 17.